

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11CoP/75/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5316201160
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 02. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kotrčová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2017:5316201160.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Kotrčovej a členov senátu JUDr. Evy Malíkovej a JUDr. Romana Tichého, v právnej veci manželov navrhovateľky Z. N., rod. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J., H. č. XXX/XX, zastúpenej splnomocnenou zástupkyňou JUDr. Monikou Vakulovou, bytom K. XXX, J. a odporcu V. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom J., H. č. XXX/XX, právne zastúpeného spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Stopka, JUDr. Cisarík s. r. o., so sídlom B. XXXX/X A, J., za účasti maloletej I. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom J., H. XXX/XX, zastúpenej kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, v konaní o návrhu Boženy Kajánkovej o rozvod manželstva s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Čadca č. k. 16P/9/2016-94 zo dňa 02.09.2016, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch o zverení maloletej do starostlivosti matky a určení výživného, úprave styku otca s maloletou, o povinnosti rodičov vzájomne sa upovedomiť o nemožnosti realizácie súdom upraveného styku **p o t v r d z u j e .**

V ostatnej časti, odvolaním účastníkov nenapadnutej, ponecháva rozsudok prvoinštančného súdu **n e d o t k n u t ý .**

Žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom prvoinštančný súd manželstvo účastníkov navrhovateľky Z. N., rod. H. a odporcu V. N., uzavreté dňa 19.01.1991 v Skalitom rozviedol. Maloletú I. N., nar. XX.XX.XXXX na čas po rozvode zveril do osobnej starostlivosti matky s tým, že ju bude zastupovať a spravovať jej majetok. Otcovi uložil prispievať na jej výživu sumou 110,- eur vždy do 15. dňa v mesiaci vopred do rúk matky počnúc dňom právoplatnosti rozsudku, umožnil mu stykať sa s maloletou každú párnú stredu v mesiaci od 16.00 hod. do 19.00 hod. a každý nepárny týždeň v mesiaci od soboty od 9.00 hod. do nedele do 18.00 hod. Styk upravil počas veľkonočných sviatkov, jarných, letných, jesenných a vianočných prázdnin. Obom rodičom uložil v prípade, že sa styk z vážnych dôvodov nebude môcť realizovať, oznámiť túto skutočnosť druhému rodičovi najneskôr do 24 hodín pred započatím styku. Žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. Z vykonaného dokazovania považoval prvoinštančný súd za preukázané, že manželstvo účastníkov je dlhodobo rozvrátené, manželia spolu nežijú, každý má svoju izbu, každý z nich hospodári samostatne, sám si kupuje veci pre svoju potrebu. Z uvedeného vyvodil, že ich manželstvo neplní spoločenský účel a ako také ho rozviedol. Pri rozhodovaní o zverení maloletej do výchovy jednému z rodičov zohľadnil pranie maloletej I. zotrvať v osobnej starostlivosti matky, ku ktorej má bližší citový vzťah. Výšku výživného ustálil, zohľadniac odôvodnené potreby maloletej tak, ako boli špecifikované matkou v

priebehu konania. Zohľadnil, že mimo stravy, oblečenia a bežných základných životných potrieb matka 2-krát za rok zakúpila rámy na okuliare, sklá, vyšlo ju to približne 160,- eur. Vychádzal z príjmu otca, ním dosahovanej priemernej čistej mesačnej mzdy 17.394,- Kč + 68,66 eur (mesačná renta z OKD), na podklade čoho usúdil, že je v jeho možnostiach a schopnostiach prispievať na výživu maloletej I. sumou 110,- eur mesačne, pričom zohľadnil i otcom platenú poisťku v sume 23,50 eur. Mimo vyživovacej povinnosti k maloletej I. otec má vyživovaciu povinnosť i k dvom plnoletým synom, V. a X., ktorí v čase rozhodovania súdu neboli schopní sami sa živiť. V. je študentom VŠ, X. nezamestnaný, po ukončení vysokej školy. Zohľadnil vyjadrenia navrhovateľky o tom, že má nepriaznivý zdravotný stav a jediným jej príjmom je invalidný dôchodok a nemocenské dávky. Pri úprave styku prihliadol na skutočnosť, že i otec sa dokáže o maloletú postarať, a pokiaľ žiadali rodičia o striedavú osobnú starostlivosť, za podstatné považoval, že rodičia v súčasnej dobe žijú v spoločnej domácnosti, vzťahy medzi nimi sú vážne narušené, spolu nekomunikujú, upravil preto styk otca s dieťaťom v čo najširšom rozsahu a jeho návrhu na zverenie do striedavej osobne starostlivosti nevyhovel.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie v zákonnej lehote doručila odvolanie matka maloletej. Vytýkala prvoinštančnému súdu, že nedostatočne zistil skutkový stav veci, pokiaľ ide najmä o úhrady platieb za byt. Uviedla, že odporca síce tvrdil, že uhradil sumu 180,- eur za byt, avšak úhradu za mesiac august už nezaplatil riadne, t. j. vo výške 180,- eur, vznikol nedoplatok, ktorý predstavuje ku dňu 31.08.2016 sumu 36,91 eur. Pokiaľ i vynakladá na poistenie pre maloletú, čo je všeobecne akceptovateľný výdavok, v situácii, keď je náročné zabezpečiť finančné krytie uspokojenia základných potrieb takto vyživovanej osoby, sa nejaví ako nevyhnutný. Za nesprávne posúdený považovala i jej príjem, ktorý v čase rozhodovania predstavoval len nemocenskú dávku vo výške 212,50 eur a invalidný dôchodok vo výške 232,- eur. Súd pri rozhodovaní vychádzal i z príjmu matky zo zamestnania, nesprávnej výšky prídavku na dieťa v sume 70,56 eur, nie zo sumy 47,04 eur, čo v súčasnosti na 2 deti dostáva a jej príspevku na výživu, ktorý je určený pre ňu vzhľadom na jej diabetes prvého stupňa. Uviedla, že od 25.07.2016 je na DPN, ktorá trvá naďalej a pre svoj vážny zdravotný stav je čiastočne invalidná a nie je v jej možnostiach a schopnostiach zvýšiť si príjem nadčasmi, príp. inou prácou a tak dostatočne zabezpečovať odôvodnené potreby dieťaťa. Navyiac prednosta kliniky pracovného lekárstva doc. W.. T. T., B.. v prepúšťacej správe z 21.09.2016 doporučil zväziť jej plnú invalidizáciu. Pokiaľ i prvoinštančný súd ustálil, že celkové výdavky na maloletú v sume 203,- eur sú nadhodnotené, podľa jej názoru pri dnešných životných nákladoch odôvodnené potreby dieťaťa podstatne podhodnotil, nezapočítal do tejto sumy mimoriadne výdavky na okuliare. Pokiaľ vyčíslil stravu pre maloletú sumou 50,- eur, čo predstavuje 1,66 eur na deň, táto suma nemôže pokryť náklady na stravu pre maloleté dieťa v podobe desiaty, nákupu ovocia a zeleniny, mliečnych výrobkov a večere. Vôbec nezohľadnil prípadne mimoriadne výdavky, tábory, výlety, kultúrne podujatia, poplatok na ZRPŠ, poistenie do školy, divadelné, filmové predstavenia organizované školou, z pohľadu čoho sa suma výživného 110,- eur mesačne javí neprimeraná k celkovým nevyhnutným výdavkom pre maloletú. Pokiaľ uložil otcovi prispievať maloletej vždy do 15. dňa v mesiaci počnúc dňom právoplatnosti rozsudku, označila takýto výrok za zmatečný, nakoľko výrok o výživnom je predbežne vykonateľný.

4. Odporca vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky žiadal rozsudok okresného súdu ako správny potvrdiť. Prvoinštančným súdom stanovenú výšku výživného považoval za primeranú s prihliadnutím i na to, že má vyživovaciu povinnosť i k dvom plnoletým synom, V. a X.. Uhradza byt a inkaso, nakoľko tieto sú písané na neho a všetky poplatky, ktoré sú mu doručené, sú uhradené. Aj keď sa mohlo stať, že nejakú sumu v čiastke 36,91 eur neuhradil, označil ju za minimálnu oproti ostatným plátbám, ktoré zo svojho príjmu hradí. Predložil výplatné pásky za rok 2016, z ktorých vyplýva, že má nižší príjem ako v roku 2015 a vzhľadom na tvrdenia matky by malo dokonca dôjsť k zníženiu výživného. Uviedol však, že sumu 110,- eur v podobe výživného v prospech maloletej I. nenamieta i napriek celkovému zníženiu jeho príjmu.

5. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 C. s. p.), preskúmal vec v intenciách ust. § 65 až § 67 C. m. p. a postupom podľa § 387 ods. 1 C. s. p. rozsudok prvoinštančného súdu ako správny potvrdil. Vo výroku o rozvode manželstva a vo výroku o trovách prvostupňového konania, ako odvolaním účastníkov nenapadnutých, ponechal rozsudok prvoinštančného súdu nedotknutý.

6. Po preskúmaní veci odvolací súd dospel k záveru, že prvoinštančný súd postupoval správne, pokiaľ maloletú I. zveril do osobnej starostlivosti matky, vykonal dostatočné dokazovanie, dospel k správnym skutkovým zisteniam, vyvodil správny právny záver, pokiaľ sumu výživného ustálil na 110,- eur mesačne

v prospech maloletej a stotožnil sa s postupom prvoinštančného súdu i vo výrokoch, v ktorých upravil styk otca s maloletou. Zohľadnil, že ani jeden z rodičov úpravu styku otca s dieťaťom vykonanú prvoinštančným súdom osobitne nenamietal.

7. Nespokojnosť s rozhodnutím prvoinštančného súdu vyjadrila matka v podanom odvolaní do výroku, ktorým prvoinštančný súd rozhodol o výške výživného v prospech maloletého dieťaťa. Okresným súdom ustálenú sumu 110,- eur mesačne považovala za neprimeranú, nezodpovedajúcu potrebám maloletého dieťaťa, nezohľadňujúcu prípadné mimoriadne výdavky či už v súvislosti so zhoršením zdravotného stavu, príp. zabezpečením kultúrnych, spoločenských potrieb a potrieb vo vzťahu ku škole.

8. I keď výška výživného v zákone výslovne vyjadrená nie je, vyplýva zo všeobecne uznávaného hľadiska o tom, že prostredníctvom výživného rodičia zabezpečujú dieťaťu takú životnú úroveň, akú by mu zabezpečovali, keby žili v spoločnej domácnosti. Znamená to, že vyživovacia povinnosť dieťaťa sa odvíja od životnej úrovne jeho rodičov. Na druhej strane výživné má spotrebný charakter, čo vyplýva i z kritérií rozhodujúcich pre určenie výšky výživného, ktorými sú jednak odôvodnené potreby dieťaťa, schopnosti, možnosti, majetkové pomery povinného rodiča.

9. Po preskúmaní veci odvolací súd dospel k záveru, že okresný súd vykonal dostatočné dokazovanie tak na zistenie odôvodnených potrieb dieťaťa, ako i na zistenie schopností, možností, majetkových pomerov rodičov, zohľadnil vyživovaciu povinnosť otca vo vzťahu k ďalším jeho plnoletým synom, ako i skutočnosť, že uhrádza zo svojho príjmu platby súvisiace so zabezpečením bývania. Vyčíslenie odôvodnených potrieb maloletej I. sumou 203,- eur považoval za nadhodnotené, zohľadniac vek maloletého dieťaťa a jeho zdravotný stav, nevyhnutné výdavky potrebné na zabezpečenie stravy, ošatenia, obutia, potrieb a pomôcok do školy, pričom zároveň podotkol, že vyživovaciu povinnosť vo vzťahu k dieťaťu má nielen otec, ale i jeho matka.

10. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že výška odôvodnených potrieb dieťaťa sa nedá zistiť ani vyčíslieť jednoznačnou nemennou sumou. Vo všeobecnosti sa odôvodnené potreby dieťaťa vyčíslujú iba rámcovo s tým, že sa môžu v priebehu jedného mesiaca podstatne zvýšiť a v priebehu ďalšieho mesiaca opätovne klesnúť. K pravidelným výdavkom, ktoré sú nevyhnutne vynakladané v priebehu každého mesiaca na dieťa, patria predovšetkým výdavky na stravu, taktiež poplatok do školskej družiny, medzi nepravidelne vyskytujúce sa výdavky patria predovšetkým výdavky na oblečenie, obutie, hygienu, školské potreby, pomôcky, ako i na voľnočasové aktivity. Pokiaľ by i odvolací súd na rozdiel od prvoinštančného súdu matkou vyčíslené mesačné náklady vo výške 203,- eur mesačne považoval za preukázané, po zohľadnení príjmu otca, vyživovacej povinnosti otca k dvom plnoletým synom, po zohľadnení, že uhrádza všetky výdavky súvisiace so zabezpečením bývania, ako i zohľadnení príjmu matky, ktorý poberá či už v podobe čiastočného invalidného dôchodku alebo v podobe nemocenskej dávky a zohľadnení rodinného prídavku na maloletú I., nezistil priestor odchýliť sa od prvoinštančným súdom ustálenej sumy výživného 110,- eur mesačne. Napokon ako konštatoval prvoinštančný súd, vyživovaciu povinnosť majú obaja rodičia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Ani osobná starostlivosť o dieťa nezbavuje rodiča, ktorý má dieťa v starostlivosti, plniť si k nemu i vyživovaciu povinnosť.

11. Tiež je potrebné súhlasiť s konštatáciou prvoinštančného súdu v tom, že vzhľadom na spotrebný charakter výživného, priznaným výživným na dieťa je potrebné zabezpečovať potreby dieťaťa a nie potreby iných osôb, ktoré môžu mať vo vzťahu k povinnému rodičovi svoje vlastné osobitné nároky. Pokiaľ i matka uvádzala, že je od júla 2016 na DPN a prednosta kliniky pracovného lekárstva doporučil zväziť jej plnú invalidizáciu, nemožno túto skutočnosť zohľadňovať v čase rozhodovania súdu o výživnom v prospech maloletej I.. Pre rozhodnutie súdu je rozhodujúci vždy stav v čase vyhlásenia rozhodnutia. Pokiaľ matka uvádzala, že je od júla 2016 na DPN, nepreukázala, akým spôsobom sa prípadne znížil jej príjem a ani reálne zníženie príjmu zisteného prvoinštančným súdom.

12. Zohľadniac potom vek maloletej, jej zdravotný stav, odôvodnené potreby, ako i rozsah styku otca s maloletou, ktorý bol upravený v pomerne širokom rámci, to, že otec platí všetky výdavky súvisiace so zabezpečením bývania, má vyživovaciu povinnosť i k dvom maloletým deťom, prvoinštančným súdom priznanú výšku výživného odvolací súd považoval za primeranú, zodpovedajúcu nielen potrebám dieťaťa, ale i schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom otca.

13. Výroky rozsudku prvoinstančného súdu o rozvode manželstva a náhrade trov prvostupňového konania, osobitne odvolaním účastníkov napadnuté neboli, v nadväznosti načo odvolací súd tieto výroky prvoinstančného rozhodnutia ponechal nedotknuté.

14. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 C. s. p.)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 C. s. p.)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 C. s. p.)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 C. s. p.)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 C. s. p.)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 C. s. p.)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 C. s. p.)